

Reuma- ja muita tule-sairauksia sairastavat lapset ja nuoret tarvitsevat Kelasta vaativaa moniammatillista lääkinnällistä yksilöllistä kuntoutusta

[Kela ilmoitti tiedotteessaan](#) vaativaan lääkinnälliseen moniammatilliseen yksilökuntoutukseen liittyen, että ”Kela ei enää hanki lapsen ja nuoren tule- ja reumasairauksien palvelua seuraavalle sopimuskaudelle. Tämä päätös perustuu palvelun vähäiseen asiakasmäärään ja diagnoosien painottumisen reumasairauksiin, reumahoitojen kehittymiseen ja asiasta käytyyn markkinavuoropuheluun.”

Päätös on vahingollinen yksilötasolla

Kelan valtakunnallinen päätös on yksilötasolla vahingollinen. Päätöksellä heikennetään juuri niiden sairastuneiden lasten ja nuorten kuntoutusta, jotka jo muutenkin ovat huonoimmassa tilanteessa ja tarvitsisivat reumakuntoutuksen erityisosaamista.

Saamatta jäänyt kuntoutus voi haitata vakavasti lapsen liikuntakykyä, ikätason motorista kehitystä, iänmukaisiin toimintoihin osallistumista, sosiaalisia suhteita, opiskelukykyä ja altistaa nuoren syrjäytymiselle. Nämä vaikutukset voivat kertautua eri elämänvaiheissa aiheuttaen kustannuksia sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä myöhemmin sairauspoissaoloihin ja työkyvyttömyyteen.

Reumaliitto painottaa, että yhteiskunnan tulee turvata kansalaisten erityisosaamista vaativien palveluiden saanti, vaikka tarvitsijoiden joukko olisi vähäinen ja palvelut räätälöityjä. Nämä lapset ja nuoret eivät saa jäädä kokonaan ilman erityisosaamista vaativaa kuntoutusta.

Yleis- ja kurssimuotoinen kuntoutus ei ole yhtä vaikuttavaa

Kela tarjoaa poisjätetyn kuntoutuksen tilalle 1. moniammatillista kurssimuotoista reumakuntoutusta vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen asiakkaille tai 2. vaativan moniammatillisen yksilökuntoutuksen lapsen ja nuoren yleis- ja neurologiseen palvelua.

Kurssimuotoinen kuntoutus sekä yleiskuntoutus jättävät pois yksilökohtaista harkintaa, jolla kuntoutus suunnataan auttamaan juuri kyseistä kuntoutujaa. Siksi se ei myöskään ole yhtä vaikuttavaa.

Päätös ajaa alas erikoisalan kuntoutusosaamista

Kelan päätös lopettaa ko. kuntoutus ajaa alas lasten ja nuorten reuma- ja tule-sairaiden kuntoutusosaamista Suomessa. Tämä on taas yksi askel kohti Kelan yleiskuntoutusta, johon [Reumaliitto otti kantaa vuonna 2019](#).

Yleiskuntoutus palvelee vähän kaikkia, muttei kunnolla ketään, sillä jokaisen sairauden erityispiirteet ja terveydentila ovat yksilöllisiä. Erityisosaaminen on oleellista vaativassa lääkinnällisessä kuntoutuksessa, joka on kaikkein vaativinta kuntoutusta.

Kun ammattilaisten reumaosaaminen vähenee tai poistuu, kuntoutuksesta tulee yleiskuntoutusta. Tällöin sen vaikuttavuus vähenee. Kuntoutajat eivät koe sitä hyödylliseksi, eivätkä siksi hakeudu kuntoutukseen. Samaisesta syystä lääkärit eivät välttämättä kirjoita lähetteitä sellaisiin kuntoutuksiin.

Kun kuntoutukseen ei enää hakeuduta tai se ei ole vaikuttavaa, voidaan virheellisesti tehdä johtopäätös, ettei kuntoutusta enää tarvittaisi. Ollaan noidankehässä. Verorahoja säästyy lyhyellä tähtämellä, mutta pitkässä juoksussa kustannukset ovat moninkertaiset.

Reumaliitto korostaa, että Kelalla on edelleenkin omat lakisääteiset velvoitteensa kuntoutukseen liittyen. Niiden toteutuminen on monelle sairastuneelle tärkeää, sillä kunnissa kuntoutus hoidetaan hyvin vaihtelevasti.

Olemme huolissamme kuntoutuksen tulevaisuudesta Suomessa. Lyhytnäköisellä kuntoutuspolitiikalla on jo nyt menetetty erityisosaamista, jota ei saa enää takaisin.

Yksilöllistä kuntoutusta ”hybridimallilla”?

Onko Kelassa mietitty uusia vaihtoehtoja toiminnan organisoimiseksi kuten ”hybridimallia”?

Siinä esimerkiksi yksi tai useampi kuntoutuksen osio voisi liittyä kuntoutujan erityistarpeisiin, jotka ilmenevät B-lausunnosta. Nämä kuntoutuksen erityisosiot lisättäisiin koko kuntoutuksen sisältöön ja paketoitaisiin osaksi palvelukokonaisuutta. Edellä mainittuja voisi ajatella myös esimerkiksi lisäpalveluina yleiskuntoutukseen.

Kelan kuntoutus on tärkeää

Lain mukaan kuntien velvollisuutena on järjestää asukkaidensa lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut. Käytännössä tämä toteutuu valitettavan huonosti ja Kela on useilla ainoa mahdollinen väylä saada kuntoutusta. Kelan kuntoutukseen liittyvien lakisääteisten velvoitteiden toteutuminen onkin reuma- ja tule-sairaille tärkeää.

Olemme kuulleet, että pääsy Kelan tarjoamaan fysioterapiaan vaativana kuntoutuksena olisi vaikeutunut. Fysioterapia auttaa ja tukee liikunta-, toiminta-, opiskelu- ja työkyvyn ylläpitämistä. Se motivoi itsehoitoon sekä parantaa elämänlaatua. Fysioterapiaan pääsy on tärkeää taata reuma- ja tule-sairaille.

28.6.2021

Anu Uhtio
toiminnanjohtaja
p. 044 709 81 38
anu.uhtio@reumaliitto.fi

Satu Gustafsson
hallituksen puheenjohtaja
p. 044 563 00 81
satu.gustafsson@reumaliitto.fi

Reumaliitto on vuonna 1947 perustettu kansanterveys-, liikunta-, potilas- ja vammaisjärjestö. Reumaliitto edustaa reumaa ja muita tuki- ja liikuntaelinsairauksia sairastavia Suomessa. Liittoomme kuuluu 31 500 jäsentä yhteensä 138 jäsenyhdistyksestä ympäri Suomea.